

Ο Αγιορείτικος Νεοησυχασμός των ημερών μας

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο Γέροντας Παΐσιος (+1994) στο ωραίο βιβλίο του «Αγιορείτες πατέρες και αγιορείτικα» αναφέρει αρκετές μορφές ησυχαστών, όπως τον **παπα Τύχωνα** (+1968), πού για «εργόχειρο» του είχε τις μετάνοιες και την ευχή, συγκάτοικους αγγέλους και αγίους και τή δοξολογία αέναη, έως τή μακαρία τελευτή του- τον Γέροντα **Ευλόγιο (+1948), μαθητή τού Χατζηγιώργη**, πού τηρούσε το αυστηρό τυπικό τής συνεχούς νηστείας και τής αέναης προσευχής κι είχε συχνές δαιμονικές επιθέσεις· τον Γέροντα **Κοσμά τον Παντοκρατορινό** (+1970), πού συνδύαζε πάντοτε την εργασία με την ευχή, με δάκρυα πότιζε τον κήπο τής μονής και τής ψυχής του· τον Γέροντα **Πέτρο** (+1958), πού διακρινόταν για την απλότητα και την ευλάβεια του, την αδιάλειπτη προσευχή, πού τού ήταν αυτενέργητη, και πού συχνά άκουγε γλυκιές ψαλμωδίες αγγέλων και τον έλουζε το άκτιστο φως· τον Γέροντα **Αυγουστίνο** (+1965), πού στα τέλη του η ζωή του ήταν πλημμυρισμένη θεία οράματα, προσευχές κι αέναα δάκρυα και κατά την εκδημία του έλαμψε το πρόσωπο του· και αρκετούς άλλους.

Ο ίδιος ο **Γέροντας Παΐσιος** ζούσε και χαιρόταν τή συνεχή ευλογία τής προσευχής, ασκούμενος ταπεινά και προσευχόμενος πολύωρα και καθημερινά για τις ανάγκες του πονεμένου κόσμου με μεγάλη αγάπη. Έλεγε: «Όταν ο άνθρωπος έχει την πνευματική του υγεία και απομακρύνεται από τους ανθρώπους, για να βοηθήσει περισσότερο και τους ανθρώπους με την προσευχή του, τότε όλους τους ανθρώπους τους θεωρεί αγίους και μόνο τον εαυτό του θεωρεί αμαρτωλό». Άλλοτε πάλι έλεγε: «Αν θέλεις να πιάσεις τον Θεό, για να σε ακούσει όταν προσευχηθείς, γύρισε το κουμπί στην ταπείνωσι, γιατί σ' αυτή τή συχνότητα πάντα εργάζεται ο Θεός και ζήτησε ταπεινά το έλεός του».

Ο Γέροντας **Ιωσήφ ο Ησυχαστής** (+1959) αγωνίσθηκε κι έφθασε σε υψηλά μέτρα θεωρίας, μετά μακρά και πολύμοχθη άσκηση. Οι πολύτιμες επιστολές του διασώζουν εύγεστο μέλι τής πνευματικής του κυψέλης: «Αρχή τής πορείας προς την καθαρά προσευχή, είναι η μάχη προς τα πάθη. Είναι αδύνατο να γίνει πρόοδος στην ευχή Όσο ενεργούν τα πάθη. Παρ' όλα αυτά δεν εμποδίζεται η παρουσία τής χάρης τής προσευχής, αρκεί να μήν υπάρχει αμέλεια και κενοδοξία». Άλλου έγραφε: «Όλη τή νύχτα προσεύχομαι και φωνάζω: Κύριε, η σώσε όλους τους αδελφούς, η σβήσε και εμένα. Δέν θέλω τον παράδεισο μόνος»! Αυτή είναι η αληθινή αγάπη τών μοναχών και η μεγαλύτερη ιεραποστολή, κοινωνική προσφορά και φιλανθρωπία.

Ο Γέροντας **Σωφρόνιος** (+1993) είναι ο θεολόγος τής προσευχής και ο προσευχόμενος θεολόγος, νηπτικός πατήρ, εξαίσιος άνθρωπος. Μας λέγει· η προσευχή είναι κοινωνία Θεού, διάλογος με τον Θεό, ομολογία τής αδυναμίας μας, επίσκεψη Θεού· η θεοεγκατάλειψη μας ωριμάζει· η σιωπή του Θεού μας φρονηματίζει

και μας κάνει να υπομένουμε και να επιμένουμε, μας μαθαίνει να προσευχόμαστε- συνάντηση Θεού, γνώση Θεού, η αληθινή μετάνοια. Στο περίφημο βιβλίο του «Περί προσευχής» γράφει: «Κατά την επίκλησιν του Ονόματος του Ιησού Χριστού. Κατ' εκείνην την ώραν ηναγκάσθην να διακόψω την επίκλησιν του Ονόματος: Η ενέργεια αυτού ήτο καθ' υπερβολήν ισχυρά. Η ψυχή άνευ λόγων, άνευ σκέψεων, εν τέλει εν τρόμω εκ τής εγγύτητος του Θεού. Τότε διηνοίχθη εις εμέ εν μέρει το μυστήριον τής ιερουργίας».

Ο Γέροντας **Πορφύριος Καυσοκαλυβίτης** (+1991) παντού όπου κι αν πήγε ήταν με το κομποσχοίνι. Οι πολλοί του λόγοι ήταν μέσα από την προσευχή και για την προσευχή: «Όταν είμαστε στη Χάρη τού Θεού, τότε η προσευχή μας γίνεται καθαρή». Άλλοτε έλεγε σ' ένα πνευματικοπαίδι του: «Ξέρεις πόσο μεγάλη δωρεά είναι το ότι μας έδωσε ο Θεός το δικαίωμα να του μιλάμε κάθε ώρα και στιγμή και σε οποιαδήποτε θέση κι αν βρισκόμαστε; Εκείνος μας ακούει πάντα. Αυτή είναι η

μεγαλύτερη τιμή πού έχουμε». Να, πού μερικές φορές ησυχαστές συναντούμε και στην Αθήνα. Αλλά αυτό είναι το εξαιρετικά σπάνιο.

Ο Γέροντας **Εφραίμ ο Κατουνακιώτης** (+1998) είναι ο τελευταίος τών γνωστών κοιμηθέντων νεοησυχαστών Αγιορειτών πατέρων. Ασφαλώς και δεν εξαντλήσαμε διόλου τον ιερό αυτό κατάλογο με το παρόν άρθρο. Ο Θεός να βοηθήσει να επανέλθουμε. Ο παπα Εφραίμ με τή βιβλική μορφή του δίδασκε και δίχως να θέλει φανέρωνε τή μυστική του εργασία, τή μεγάλη του αγάπη στον αενάως επικαλούμενο Ιησού. Τα προσφιλή του θέματα ήταν κυρίως περί υπακοής και περί προσευχής. Η μεγαλύτερη μορφή αγάπης πρός τον Θεό και πρός τον πλησίον είναι διά τής προσευχής, έλεγε. Αγωνίσθηκε πολύ κι αξιώθηκε μεγάλων χαρισμάτων. Η ευχή του ας μας συνοδεύει, ως και όλων τών μνημονευθέντων παραπάνω.

Ο ησυχασμός είναι ανάγκη να μελετηθεί βαθειά σήμερα, πού τάσεις εκκοσμικεύσεως και κοινωνικής υπερδραστηριότητας, άκρατου και απροετοίμαστου ιεραποστολισμού και πληθώρας πρόχειρων παρεμβάσεων στον κόσμο, επηρεάζουν όχι μόνο το σώμα τής αγίας μητέρας μας Ορθοδόξου Εκκλησίας, αλλά και τον Ανατολικό Ορθόδοξο Μοναχισμό και μάλιστα τον αγιορείτικο. Η παράδοση τών σπλάχνων τού Αγίου Όρους πάντως παραμένει πιστεύουμε, ελπίζουμε και προσευχόμαστε, ανέπαφη και στα κοινόβια και στην έρημο. Καλούμεθα με κάθε κόστος και πολλές θυσίες να διατηρήσουμε τον ησυχαστικό χαρακτήρα τού Αγίου Όρους, τον οποίο κυρίως έχει ανάγκη ο σύγχρονος κόσμος, παρά από οτιδήποτε άλλο, και πού θα τον έχει, θεωρούμε, μεγάλη ανάγκη και τον επόμενο αιώνα πού ανατέλλει σε λίγο...

πηγή: Περιοδικόν «Ο Όσιος Γρηγόριος», περίοδος β΄, Τεύχος 24ο, σελ. 57-71, Έκδοσις Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους, Άγιον Όρος 1999